

Oud genoeg om de aarde te redden (Kinderboekenweek 2022) (Loll Kirby) Groep 7-8, Voortgezet onderwijs

Aan volwassenen kan je het niet overlaten, dat blijkt wel. Of in iedergeval wordt er veel te veel getreuzeld met de maatregelen die nodig zijn om de aarde te redden. Dus wordt het tijd dat kinderen in actie komen. Braaf zijn werkt niet meer. Je zult emotie moeten tonen, net als Greta Thunberg, en samen aan de slag gaan. Zo geef je het goede voorbeeld. Het boek 'Oud genoeg om de aarde te redden' van activiste Loll Kirby geeft prachtige voorbeelden van daadkrachtige initiatieven!

Je hebt nodig

- Het boek van Loll Kirby: Oud genoeg om de aarde te redden
- Print van de emoticons per groepje leerlingen
- Klad- en net vel papier.
- Pen en potlood

Organisatie

- Het is natuurlijk mooi om de kinderen te laten oefenen met de voordracht van hun monoloog. Trek daarvoor tijd uit met de dramales.

De uitdaging

Kun jij ... een vurig emotioneel pleidooi schrijven waarin je jouw ergernissen verwoordt over aanhoudende vernieling van onze planeet?

Laat maar lezen .....

Inhoud

... dat je een emotioneel betoog kunt schrijven over het redden van onze aarde.

Vorm

... dat je een monoloog kunt schrijven.
... dat je daarin emotie, je gevoelens kunt uitdrukken.

Onderzoek

... dat je een onderwerp kiest dat je raakt.
... dat je onderzoekt op welke momenten in je betoog je emotie duidelijk maakt (negatief, maar ook positief).

Beschouwing

... dat je herkent hoe bijvoorbeeld Greta Thunberg emotie in haar betoog legt.

Formuleren

... dat je in korte duidelijke zinnen formuleert vanuit de ik-vorm.

laat maar lezen

groep

7-8, Voortgezet onderwijs

tijdsduur

45 minuten

genre

Proza zakelijk ,
Argumenteren, betoog

niveau

gevorderd

taalaspect

Tekst

taaldomein

Mondelinge communicatie

kunstenaar

Loll Kirby

vakgebied

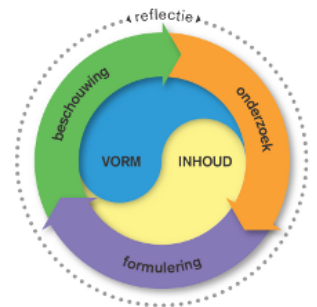
Aardrijkskunde, Drama

onderwerp

Klimaatcrisis,
milieuvervuiling, actie voeren

woordenschat

de verantwoordiging, de
wanhoop, de monoloog, het
initiatief

Les - procesfase handleiding

Introductie

- Toon Kijkvoorbeeld 1: het omslag van het boek 'Oud genoeg om de aarde te redden' van Loll Kirby. Vraag of ze aan de titel en de illustratie herkennen waar het in dit boek over zal gaan.
- Voer een kort gesprekje over het probleem: wat zouden we kunnen doen om de negatieve effecten van de mens op onze planeet terug te dringen? Kan dat al op zo jonge leeftijd?
- Toon Kijkvoorbeeld 2: Dit is Anna Taylor, een meisje dat al vroeg er alles aan heeft gedaan om zich serieus in te zetten voor het redden van onze aarde. En daar is veel moois uit voortgekomen, getuige dit boek.

Informatie

- Toon Kijkvoorbeeld 3: Haar inspanningen zijn niet voor niets geweest. Kinderen over de hele wereld hebben die uitdaging opgepikt. Benoem ze. Wat vind je daarvan, zou jij dat ook kunnen doen?
- Toon Kijkvoorbeeld 4: Ken je Greta Thunberg? Emoties maken een pleidooi indringend. Welke zie je hier? Zou jij dat ook kunnen, emotioneel worden in een pleidooi?
- Toon het filmpje van Greta Thunberg: vraag hoe ze dat vonden en welke emoties duidelijk naar voren kwamen. Omschrijf ze samen: waar is het teleurstellig/verdriet, wanhoop, verontwaardiging, geruststelling of een sprankje blijdschap?
- Toon Kijkvoorbeeld 5: Hier zie je wat gezichtsuidrukkingen. Welke emoties kun je herkennen en hoe zou je ze benoemen?
- Er zijn ook emoties die wat ingewikkelder zijn en ook lastig in een emoticon weer te geven. Wat dacht je van 'verontwaardiging' of 'wanhoop'?
- Het is natuurlijk mooi als je negatieve gevoelens kunt laten overgaan in iets positiefs, iets hoopvol...een gevoelsverandering of gemoedsverandering.
- Kun jij, in navolging van de initiatieven uit kijkvoorbeeld ... een onderwerp(je) kiezen en daar een kort betoogje over schrijven? Zo'n betoog in de ik-vorm noem je een monoloog. Mono (enkel) betekent dat jij alleen aan het woord bent, dat je vooral vanuit jezelf schrijft.
- Je gaat in eerste instantie op zoek naar een onderwerp dat jou kan raken en bedenkt aan wie jij je monoloog, je betoog richt.
- Je weet door het gebruik van je smartphone en social media dat je berichtjes een emotie kunt meegeven door het gebruik van emoticons.
- Toon Kijkvoorbeeld 5: het werkblad met emoticons. Ze kunnen je helpen met het bepalen van jouw emoties bij passages in je betoog.
- Bijvoorbeeld een oproep aan de gemeente voor meer groen in de stad, of een ontroerende lofzang op de natuur die dreigt te verdwijnen, of een dreigend betoog aan vervuilers die ons een groene toekomst ontnemen, of een oproep om vaker samen naar buiten te gaan en te genieten van het moois dat de natuur ons brengt, of...
- Het is dan de kunst om in dat betoog emotioneel te worden. Maar liefst ook nog één emotie af te wisselen met een andere. Bijvoorbeeld teleurstelling te laten overgaan in boosheid (of andersom), of blijheid te laten overgaan in verdriet of verontwaardiging. Dat is best lastig maar het werkt heel sterk!

Instructie

- Bedenk een onderwerp dat je wilt aansnijden:
- Schrijf het in het klad. Neem het vel emoticons erbij en welke het best pas bij welke passage. Teken die erbij.
- Bespreek je kladversie rustig met je buurtje en geef elkaar tips. Let vooral ook op de emoties. Kijk ook wat je nog kunt aanvullen.
- Schrijf je pleidooi dan in het net. Let goed op je formuleringen en maak niet te lange zinnen.
- Oefen de voordracht tijdens de dramales.
- Draag je pleidooi emotioneel voor!

Uitvoering/begeleiden

- Als je de kinderen houdt aan de instructies kun je de aandacht vestigen op de hoofdpunten.
- De eerste hobbels in natuurlijk het onderwerp dat ze moeten kiezen. Dat vereist enige verbeeldingskracht. Je kunt ze helpen door even een woordspin te (laten) maken.
- Ook kun je de aanhef even samen doornemen. Tot wie richt je je? En hoe spreek je ze toe?
- Benadruk dat het niet alleen gaat om feitelijke beweringen en vragen, maar ook dat het je raakt en waarom.
- Tijdens deze schrijffase is het belangrijk dat het absoluut stil is om elkaar niet te storen in het creatieve proces.
- Ruimte om te overleggen is er tijdens de feedbackfase. Benadruk daar nog even de opdracht om emoties in te bouwen.
- Stimuleer ze om af en toe naar de emoticons te kijken en een keuze te maken. Een klein schetsje in de tekst helpt je onthouden die emotie te benadrukken tijdens je betoog.
- Geef duidelijk aan hoeveel tijd ze hebben voor het overleg, bijv. 10 minuten.
- Benadruk voor het uitschrijven nog even dat de zinnen in goed Nederlands worden geformuleerd en goed leesbaar zijn.
- Rond de les af met de vermelding dat je de pleidooien gaat oefenen tijdens de dramales.

Nabespreking - Toelichting

- Vóór de voordracht kun je een aantal kinderen hun pleidooi in de groep laten voorlezen en bespreken.

Nabespreking

- Welk onderwerp heb je gekozen en tot wie richt je het? Vertel!

- Heb je kunnen omschrijven waarom iets vervelend of goed/leuk?
- Heb je kunnen verwoorden waarom het jou raakt, positief of negatief?
- Heb je er emoticons bij kunnen plaatsen?
- Heb je steun gehad aan de feedback en het geheel in het net kunnen uitschrijven?
- Denk je dat je het ook goed emotioneel kunt voordragen?

Webadres

Lesbeschrijving uit
Laat maar Leren online methode
www.laatmaarlere.nl

Stichting Beeldendonderwijs
Copyright bij auteur Jos van Onna